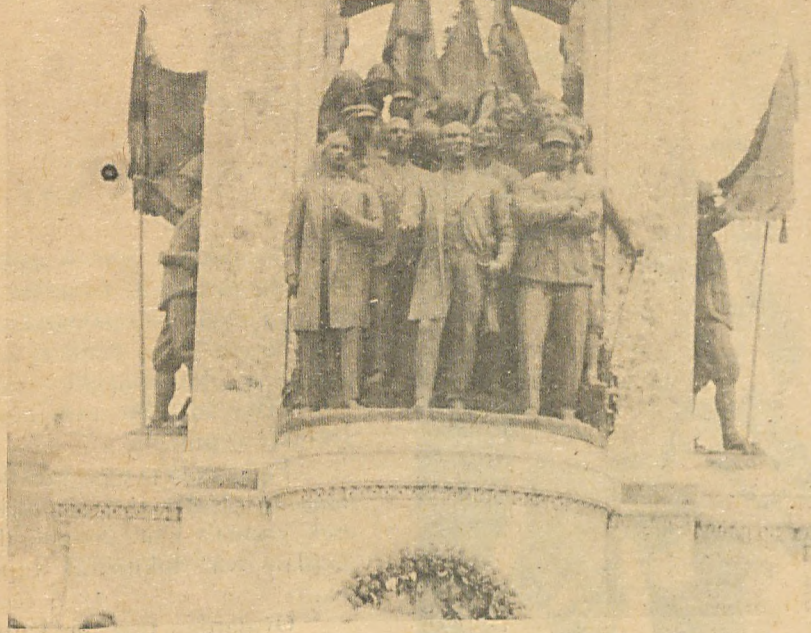

77521629

İLK KADIN HEYKELTRAŞ SABİHA BENGÜTAŞ İLE BİR SÖYLİŞİ

Türk sanat tarihinde büyük yeri olan Sabiha Bengütaş hanımefendiyi makamında ziyaret ederek kendisini kutladık. Daha sonra eserleri özgeçmişini, hakkında bilgi ve merhum dedesi Abdülhakhamit Tarhan, hakkındaki anılarını rica ettik.

O da :

- İstanbul 'da doğmuşum diyerek söze başladı. 1924 yılında Güzel sanatlar Akademisinde çalışmalarına başladım. Taksimdeki (Cumhuriyet Anıtını) yapan ünlü heykeltıraş (Pietro Canonica)nın yanında çalışmak üzere 1925 te Roma'ya gönderildim. Orada Güzel Sanatlar Akademisi (Luppi) atölyesinde görev aldım. İsimimin hatırıya geçmesi dış ülkelerde sanat tarihi ve eserlerini incelememe fırsat verdi. Yurda döndükten sonra çalışmalarına özel olarak devam ettim.

1937- 1966 yıllarında Heykeltıraş " Rudolf Belling zamanında açılan Abide projesi yarışmasında birinci oldum. Bu Giresun'da yapılan Atatürk Abidesiydi.

Maketini halen bende saklıdır. Diğer taraftan yaptığım ve 1951 de Çankaya 'ya konulan Atatürk heykeli çok beğenildi. Atamızın kızkardeşi sayın Makbule eserim karşısında çok heyecanlanmış duygulanmıştı. Beni kutlarken :

- Kardeşimin gerçek şahsiyetini " öylesine iyi canlandırmışsınız ki adeta onu karşımda görür gibiyim. Sizi kutlarken, diyen Makbule Hanımefendi beni çok mutlu kıldı. Diğer bir yapıtımda Mudanyada'ki İnönü heykeli dir. Ayrıca İstanbul resim ve heykel sergisinde üç heykelim bulunmaktadır. Yaptığım büstlere gelince : Başta dedem Abdülhak Hamit ile arkadaşları Ali Fuat Cebesay, Prof. Akil Muhtar, Dr. Hakkı Şinasi ve diğerleri gelir. 1965 yılında Ankarada açtığım sergide Ali İhsan Kalmaz 'ın büstünü kara harp okuluna hediye ettim. İnsanlar Fani eserler Baki diyen değerli heykeltıraş Sabiha Bengütaş 'a son sorumuz da merhum dedesi Abdülhak Hamit Tarhan hakkında oldu. Değerli heykeltıraş geçmişini yaşarcasına şöyle konuştu.

Büyük şair ve yazar olan dedemi daimine saygı ve sevgiyle anarım. Onun için ne söylesek ne yazsak azdır. Ünlü hocamız Türk kadınına Değerini vererek eserlerinde : (Bir milletin medeni seviyesi , kadınlarının sosyal ve kültürel durumlarıyla ölçülür) derdi. Ve bu inanışı daima savunurdu. Merhum giyiminde ve yazılarında yenilik yapmayı severdi. Nitekim Türkiye'de ilk (Monocle - Tek gözlük) takanlardandı. Yaşantısını şiirlerle aksettirmesi de ona ayrı bir özellik kazandırmıştır. (Makber) adındaki kitabında olduğu gibi .. Bunalmın içinde edebi başarısını sağlamış kızdığı zamanlarda bile nükteler yapmıştır.

Yorgun bir gününde eşi Lucien ' e (Seninle de sensiz de yaşanmaz) diyerek takılmıştır. Diğer taraftan büyük şair yüksek duygularını , düşüncelerini tezatlarla belirtmiştir. İşte küçük bir örnek : Abdülhakhamit yorgun bir anında arkadaşıyla parkta gezerken bir ağaca dayanarak hiçbirşeyden zevk alamıyorum. Çok sevdiğim tabiatın güzelliği dahi içimdeki sıkıntıyı yok etmiyor diyerek şöyle devam etmiş.

(Tad yok gecesinde gündüzünde
Ben neyleyeyim bu yeryüzünde)

Sonra bir an dalmış ve kendine gene kendi cevap vermiş.

" Tatlıdır , gündüz ve gecesini dünyanın
Tatmıyorsan o senin noksanım "

Daha sonraları bu görüşü örnek alarak yaşamına devam etmiş.

Gelelim zamanımıza bizlerde, ondan örnek alarak hayatı sevmeliyiz. Gençlere de aynı öğütte bulunarak mesleklerinde başarılı olabilmeleri için çok ama pek çok çalışmalarını gerektiğini belirtmek isterim. " diyen ilk kadın heykeltıraş Sabiha Bengütaş 'a teşekkür ederek 1983 yılının kendisine sağlık ve başarı getirmesini diledik.

Suleat 1983 (Geni yazanlar) Sayı: 154

Çimen EDREN

